

Devre : XI
İçtima : 1

S. SAYISI : 118

3222 sayılı Telsiz Kanununun 6566 sayılı Kanunla muaddel 5 nci maddesinin tadili hakkında kanun lâyihası ve Dahiliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/112)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-458/3962

8 . XII . 1956

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

3222 sayılı Telsiz Kanununun 6566 sayılı Kanunla muaddel 5 nci maddesinin tadili hakkında Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 16 . II . 1956 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesıyla birlikte ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Beynelmîlel sahada fevkalâde artan siyasi faaliyetler ve üyesi bulunduğumuz ittifaklar Hariciye Vekâleti ile dış temsilciliklerimiz arasında yapılmakta olan muhaberatın daha süratli ve daha emin bir şekilde cereyanını zaruri kılmaktadır. Halbuki, halihazır durumda, Hariciye Vekâleti tarafından dış merkezlerimize gönderilen şifre telgraflar PTT telsiz istasyonları tarafından yabancı memleketlerin telsiz istasyonlarına keşide edilmekte ve bu suretle şifrenin esası doğrudan doğruya yabancı ellere tevdi edilmiş olmaktadır. Bu usul diğer taraftan muhaberata gerekli sürati temin edememektedir. Bu bakımdan dış temsilciliklerimizden bazılarında verici telsiz cihazları tesisi zaruri görülmektedir.

Bu itibarla, yabancı memleketlerdeki temsilciliklerimizde sözü edilen merkezlerin müttekabiliyete müsteniden tesis edilebilmesi bakımından mevzuatımızda buradaki yabancı temsilciliklerin telsiz cihazı kurabileceklerine dair bir hüküm derpiş edilmesi gerekmektedir.

Halbuki, 3222 sayılı Kanunun 6566 sayılı Kanunla muaddel 5 nci maddesinde, resmî müesseselerin ve yerli ve yabancı hususi hükmi şahısların, aynı maddede kayıtlı şerait tahtında verici telsiz cihazı tesis edebilecekleri münderiç bulunmakla beraber, memleketimizdeki yabancı devlet temsilciliklerinin bu kabil cihazlar tesis edebilecekleri hususunda bir hüküm mevcut değildir.

Bundan dolayı, dış temsilciliklerimizde kurulması mukarrer bulunan telsiz istasyonlarını icabında müttekabiliyet esası üzerinden faaliyete geçirebilmek imkânını elde bulundurmamak maksadiyle ilişik kanun lâyihası hazırlanmış bulunmaktadır.

Dahiliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye Encümeni

Esas No : 1/112

Karar No : 10

13 . II . 1958

Yüksek Reisliğe

Hariciye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 16.XI.1956 tarihinde Yüksek Meclise sevkı kararlaştırılmış iken kadük olan ve bu kere tekrar ihyası istendiğinden Makamı Riyasetçe encümenimize havale buyurulan «3222 sayılı Telsiz Kanununun 6566 sayılı Kanunla muaddel 5 nci maddesinin tadili» hakkındaki kanun lâyihası encümenimizde Hükümet temsilcilerinin de iştiraki ile tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihasının esbabı mucibesinde zikredilen sebepler encümenimizce de muvafık mütalâa edilmekle beraber, mezkûr kanun lâyihası Yüksek Meclise sevk edildikten sonra yani, 6566 sayılı Kanunun muaddel 5 nci maddesi; 7035 sayılı Kanunla değiştirildiğinden, 7035 sayılı Kanunla muaddel 5 nci maddenin tadil edilmesini istemek gerekirken, bir zuhul eseri olarak 6566 sayılı Kanunun değiştirilmesi istenmiş olduğundan lâyiha'nın bir revizyona tâbi tutulması uygun mütalâa edilerek metin bu esasa göre değiştirilmiştir.

6566 sayılı Kanunun muaddel 5 nci maddesinin (a) fıkrasına 7035 sayılı Kanunla ilâve edi-

len «Petrol Kanununun hükümlerine göre petrol ameliyatı yapanlara» fıkrası da baki kalmak üzere Hükümet lâyihası muvafık mütalâa edilerek yukarıda arz olunan değişiklikle kabul edilmiştir.

Lâyiha'nın 2 nci maddesi 6566 sayılı Kanunda mer'î olduğundan bu madde kaldırılmıştır.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine havale buyurulmak üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Dahiliye Encümeni Reisi	Reis V.
Edirne	Yozgad
R. Nasuhioğlu	Â. Benderlioğlu
M. M.	Kâtip
Yozgad	Samsun
Ö. L. Erzurumluoğlu	E. Anıt
Amasya	Bitlis
K. Eren	N. Barut
Kastamonu	Kütahya
S. Çağlar	M. Özkefeli
Manisa	Muğla
C. Özgirgin	D. Argun
	Van
	S. Erdinç

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No. 1/112

Karar No. 57

2 . VI . 1958

Yüksek Reisliğe

3222 sayılı Telsiz Kanununun 6566 sayılı Kanunla muaddel 5 nci maddesinin tadili hakkında Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılıp Başvekâletin 8 . XII . 1956 tarihli ve 71 - 458/3962 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası X ncu devrenin sona ermiş olmasından hükümsüz kalmış ve fakat tekrar görüşülmesi hususunda Hükümetin vâkı talebi üzerine

Dahiliye Encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Hariciye Vekâleti mümessilleri huzuriyle tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası; 3222 sayılı Telsiz Kanununun 6566 ve 7035 sayılı kanunlarla değiştirilmiş olan beşinci maddesinde, (kararda verici telsiz tesisatı vücuda getirmek için hususi şahıslara ve müesseselere ruhsat verilemeyeceği) hükmünün

istisnalarını tesbit eden a ve b bentlerine yabancı devletlerin Türkiye'deki temsilcilerini de mütekabiliyet esası dâhilinde ithal eden bir (C) bendinin ilâvesini temin maksadiyle hazırlanıp sevkedilmiştir.

Lâyihâ üzerinde encümenimizde cereyan eden müzakerelerden sonra Hariciye Vekâletimizin dış memleketlerdeki elçiliklerle doğrudan doğruya kendi tesisleri vasıtasıyla muhabere ederek hem muhaberenin süratini ve hem de mahremiyetin daha sıkı olarak mahfuziyetini temin edebilmesi için mezkûr elçilikler ve temsilciliklerde de verici telsiz cihazlarının bulunması zaruri, bu ise ancak mütekabiliyet esası dâhilinde Türkiye'de aynı hakkın yabancı devletlerin Türkiye'deki temsilciliklerine verilmesi suretiyle mümkün olacağından, beynelmilel teamüllere uygun olan bu imkânın temini maksadiyle hazırlanmış bulunan kanun lâyihası encümenimizce de muvafık mütalâa olunarak Dahiliye Encümeninin tesbit ve kabul etmiş olduğu metin üzerinden maddelerin görüşülmesine geçilmiş ve birinci madde, aynı maksadı temin etmek ve şekil bakımından değiştirilmek su-

retiyile ve lâyihanın 3 nü maddesi 2 nei ve dördüncü maddesi 3 nü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Kanun lâyihası, Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reisvekili	Bu Mazbata M.
Balıkesir	Bursa	İzmir
H. İmre	H. Köymen	B. Bilgin
Afyon K.	Ankara	Antalya
M. Â. Ülgen	O. Alişiroğlu	K. Akmanlar
Artvin	Bolu	Çorum
Y. Gümüşel	S. Bilir	Y. Gürsel
Diyarbakır	Elâzığ	İstanbul
H. Turgut	H. Müftügil	N. N. Yücel
İzmir	Konya	Manisa
D. Akbel	M. Bağrıaçık	S. Mihçoğlu
Nevşehir	Rize	Rize
N. Önder	H. Agun	İ. Akçal
Siird		Trabzon
B. Erden		İ. Şener
Yozgad		Zonguldak
T. Alpay		H. Timur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

3222 sayılı Telsiz Kanununun 6566 sayılı Kanunla muaddel 5 nci maddesinin tadili hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 3222 sayılı Telsiz Kanununun 6566 sayılı Kanunla muaddel 5 nci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

Madde 5. — Karada umumiyetle verici telsiz tesisatı vücuda getirmek için hususi şahıslara ve müesseselere ruhsat verilmez.

Ancak:

a) Lüzumu halinde resmî müesseselere,

b) Kurulması, işletilmesi ve neşriyatı tamamen Hükümetin murakabe ve kontrolü altında bulunmak, takati bin kilovattan aşağı olmamak, neşriyatı karşılığında her ne suretle olursa olsun bir ücret alınmamak ve Hükümetle akdedilecek mukavelede tâyin edilecek ve en çok on yılı geçmiyecek olan bir müddetin sonunda tesisat sahasına dâhil bütün arazi ve arsalar, tesisatı ve bunların her türlü teferrüatı ile mütemmim cüzüleri tamamen ve bedelsiz olarak Devlete terk edilmek kayıt ve şartlarıyla yerli ve yabancı hususi hukuk hükmi şahıslarına,

c) Münhasıran mensup buldukları Hükümet merkeziyle muhabere etmek üzere müttekabiliyet esasını dâhilinde yabancı Devletlerin Türkiye'deki temsilcilerine,

Bu nevi tesisat vücuda getirmek ve işletmek için İcra Vekilleri Heyeti kararıyla ruhsat verilebilir.

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

3222 sayılı Telsiz Kanununun 6566 sayılı Kanunla muaddel 5 nci maddesini tadil eden 7035 sayılı Kanunun tadili hakkında Kanun

MADDE 1. — 3222 sayılı Telsiz Kanununun 6566 ve 7035 sayılı kanunlarla muaddel 5 nci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir.

Madde 5. — Karada umumiyetle verici telsiz tesisatı vücuda getirmek için hususi şahıslara ve müesseselere ruhsat verilmez.

Ancak,

a) Lüzumu halinde resmî müesseselere, Petrol Kanunu hükümlerine göre petrol ameliyatı yapanlara,

b) Kurulması, işletilmesi ve neşriyatı tamamen Hükümetin murakabe ve kontrolünde bulunmak, takati bin kilovattan aşağı olmamak neşriyatı karşılığında her ne suretle olursa olsun bir ücret alınmamak ve Hükümetle akdedilecek mukavelede tâyin edilecek ve en çok on yılı geçmiyecek olan bir müddetin sonunda tesisat sahasına dâhil bütün arazi ve arsalar, tesisatı ve bunların her türlü teferruatıyla mütemmim cüzüleri tamamen ve bedelsiz olarak Devlete terk edilmek kayıt ve şartlarıyla yerli ve yabancı hususi hukuk hükmi şahıslarına,

c) Münhasıran mensup buldukları Hükümet merkeziyle muhabere etmek üzere müttekabiliyet esasını dâhilinde yabancı devletlerin Türkiye'deki temsilcilerine,

Bu nevi tesisat vücuda getirmek ve işletmek için İcra Ve-

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

3222 sayılı Telsiz Kanununun 7035 sayılı Kanunla muaddel 5 nci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 3222 sayılı Telsiz Kanununun 7035 sayılı Kanunla muaddel 5 nci maddesine aşağıdaki (C) fıkrası eklenmiştir :

C) Münhasıran mensup buldukları Hükümet merkeziyle muhabere etmek üzere müttekabiliyet esasını dâhilinde yabancı Devletlerin Türkiye'deki temsilciliklerine,

Hü.

Ad. E.

B. E.

MADDE 2. — Birinci maddenin (b) fıkrasında gösterilenlere ruhsat verilmesi halinde tesisatın kurulması, işletilmesi ve neşriyatı mevzuunda Hükümetin haiz olduğu murakabe ve kontrol hak ve salâhiyetleri ve bunların müeyyideleri kendileriyle akdedilecek mukavelelerde tâyin ve tesbit olunur. Bu mukavelelerin tatbikinden doğacak ihtilâfların hal mercii Devlet Şûrasıdır.

Kendilerine bu fıkra mucibince tesisat kurmak ve işletmek ruhsatı verilen hükmi şahısların bu tesisatı kurmak ve işletmek için lüzumlu olup yabancı memleketlerden ithal edecekleri her türlü cihaz, malzeme, eşya ve akar yakıt, memlekete ithallerinde alınacak bütün vergi, resim ve harclardan İcra Vekilleri Heyeti kararıyla istisna edilebilir.

Tesisatın kurulacağı arazi icabında Hazineye ait yerlerde parasız olarak temin ve temlik olunabileceği gibi, bedeli hükmi şahıs tarafından ödenmek üzere, Hükümetçe istimplâki yolu ile de temin olunabilir.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren muteberdir.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

16 . XI . 1956

Başvekil ve
Maliye V. V.
A. Menderes
Devlet Vekili
M. C. Bengü

killeri Heyeti kararıyla ruhsat verilebilir.

MADDE 2. — Hükümetin 3 ncü maddesi 2 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 4 ncü maddesi 3 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin 3 ncü maddesi 2 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 4 ncü maddesi 3 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Hü.

Devlet Vekili ve
Millî M. V. V.

Ş. Ergin

Devlet Vekili

E. Kalafat

Devlet Vekili ve
Ziraat V. V.

C. Yardımcı

Adliye Vekili ve
Dahiliye V. V.

H. Özyörük

Millî Müdafaa Vekili

—
Dahiliye Vekili

—
Hariciye Vekili

—
Maliye Vekili

—
Maarif Vekili

A. Özel

Nafia Vekili ve
Hariciye V. V.

E. Menderes

İkt. ve Ticaret Vekili

Z. Mandalıncı

Sıh. ve İç. Muavenet Vekili

N. Körez

Gümrük ve İnhisarlar Vekili

H. Hüsman

Ziraat Vekili

—
Münakalât Vekili

A. Demirer

Çalışma Vekili

Müntaz Tarhan

İşletmeler Vekili

S. Ağaoglu